

Edgar P. Jacobs
Blaken ja Mortimerin
seikkailuja

AIKAKONE

Suom. Jukka Heiskanen
Tekstaus Jari Rasi
Jalava 1989

Roger Leloup
Yoko Tsuno

MATKA HALKI AIKOJEN

Suom. Lauri Narinen
Tekstaus Anne Maj-Britt
Semic 1990

Leloupin Yoko Tsuno tie jo kaikille tuttu seikkailijatar; Edgar P. Jacobsin Blake ja Mortimer ovat Suomessa jääneet tuntemattomiksi. Aikakone on ensimmäinen suomennettu Jacobs-albumi, vaikka tekijä on seikkailusarjakuvan taiteja Hergen hengessä.

Hergen tyyli yhdistää Leloupiä ja Jacobsia: molemmat ovat työskennelleet Tintin kimpussa aikoinaan. Jacobsin omat sankarit, Blake & Mortimer, syntyivät jo 40-luvulla. Leloupin Yoko Tsuno on luorempaa tavaraa.

Tällä kertaa Yoko joutuu rauhallisella Balin-

matkallaan syvälle historian havinaan: aikakone siirtää hänet ketterästi 1300-luvulle, jossa seikkailun kliimaksi koetaan.

Myös Mortimer syöksyy halki aikojen. Hänen matkansa on kuitenkin pelottavampaa, sillä aikakone on hänen pahimman vihollisensa viimeinen kuje. Mortimer ei pysty hallitsemaan koneen kulkua, vaan syöksähtelee menneestä tulevaan.

Jacobsin tinttimäinen tyyli viehättää perinteisen seikkailusarjakuvan ystäviä. Tarinassa on jännittäviä ja kiehtovia detaljeja, jotka houkuttavat lukijaa syvemmälle seikkailun maailmaan. Blaken ja Mortimerin seikkailuja alkaa heti janota lisää.

Yoko Tsuno on piirrosasultaan sirompi, mutta sarjan kokonaisrytmiys onnahtelee: kevyen seikkailusarjakuvan ei soisi suotta pyhästelevän. Jacobsin sarjakuvaan verrattuna Leloupin maailma on puhdas ja kaunis. Vaikka Yoko joutuukin kohtaamaan jopa raakuuksia seikkailuissaan, on maailma hänen ympärillään kuitenkin hyvä paikka. Ehkä se Yoko Tsunossa juuri kiehtookin; harvoista sarjakuvista enää löytää turmeltumatonta elämänsuoraa ja kirkasotsaisuutta.

Harto Hänninen

MATKA HALKI AIKOJEN

Sari Luhtanen – Tiina Paju
MAISA & KAARINA
WSOY, 1989

Anna-lehden lukijoille tuttu Maisa & Kaarina on saanut WSOY:itä komean kovakantisen ulkoasun. Tässä kotikutoisessa Turha joukko -variaatioissa pyylevä Maisa ja hontelo Kaarina ruolvat tämän iloja ja suruja, sekä tietysti selän takana toisiaan.

Suomalaisen sarjakuvan kentässä Maisa & Kaarina edustaa harvinaista naiselta-naiselle-tuotantoa. Se tarjoaa ronskia leikittelyä naisen rooleilla: kyytiä saavat laihdutusoppaat, etelänmatkat, anopit, aviomieheli ja rakastajat.

Tämäntyyppiselle sarjakuvulle on kenties ollut sosiaalinen tilaus: ainakin albumi on tu-

haan tahtiin kadonnut kauppojen hyllyiltä. Oliko peräti jo loppuunmyyty?

Tiina Pajun grafiikka on viimeisteltyä ja näyttävää, tyypittely persoonallista ja ilmeikasta. Sommittelu kuitenkin häiriintyy paikoitellen, ja ahtaus saa perusluonteeltaan staat-tisen sarjan näyttämään levottomalta. Ehkä ruutuja erottelevien palkkien käyttö olisi sit-tenkin kannattavampi ratkaisu.

Käsikirjoituksista huolehtiva Sari Luhtanen on löytänyt roimasti sävyjä arkipäivän huumorista: sivunmittaisen sarjojen tunnelma vaihtelee melankoliasta satiiriin ja ironiaan, eikä kaihda kevyttä tilannekomiikkaakaan. Dialogi on luontevaa, vaikkakin välillä turhan monis-naista.

Harto Hänninen

Moebius

TÄHTI

Suom. Lauri Narinen
Tekstaus Lena Vahtera
Carlsen/Semic 1989

Moebius

AEDENAN PUUTARHAT

Suom. Lauri Narinen
Tekstaus Lena Vahtera
Carlsen/Semic 1989

Moebius eli Jean Giraud, tuo horkän viivan ja psykedeelisten visioiden taiteuri, on ensi kertaa Suomessa esillä albumimuodossa ja koti-maamme kielellä. Moebiuksen nimeä tosin on aiemmin käytetty Eläinten vallankumous -albumin julkaisemisen yhteydessä, mutta tuosta albumista on vain kansi hänen käsi-alaansa ja loput kisällilyötä.

Näissä kahdessa Moebiuksen nyt julkais-tussa albumissa sävähdyttävät ensimmäisek-si värit. Väritys voi jakaa ihmiset tehokkaasti kahteen ryhmään: on aivan mahdollista ja jo-pa perin ymmärrettävää, että runsaat, lähes karamellimaiset sävyt voivat ärsyttää. Väri-tyksessä on hekkua, hohtoa ja karnevaalia; välillä räiskytellään kaikkia spektrin värejä nin-natusten ja lomittain, välillä voidaan sivu tai aukeama rakentaa ainoastaan yhden värin ja sen lähisukulaisten varaan. Lopputuloks on joka tapauksessa unenomaisen sirkusmainen: näin lähinnä Tähti -albumissa. Aedenan puu-tarhat on jo skaalaitaan paljon hillitympi – joh-tuisikohan se siitä, että Tähti alunperin Citro-énin tilaustuotteena olisi tarkoituksellisen rä-väkkä, mainosmainen?

Niin, tuo Citroën-kytkentä on sinänsä mie-lenkiintoinen: näin mainosalan kuvioihin jon-kin verran perehtyneenä voin vain ihmetellä ranskalaisten luontevaa suhtautumista sarja-kuvaan taidemuotona muiden rinnalla. Eihän tällainen sarjakuva-albumi ole, totta tosiaan, sen kummenpi merkinointi- ja imago-toimen-pide kuin laiteellinen ja tasokas yritysvideo tai komea esitekään. Ja ranskalaiset myös luot-tavat siihen, että tällainen imageprojekti toimii omiana taideleokseinaan sen omilla ehdoilla – eihän koko albumissa puhuta sanaakaan Citro-énista!

Aedenan puutarhat on tämän tilaustuot-tion jatko, oikeastaan niin, että Tähti on vain pitkän prologin asemassa. Varsinainen tarina alkaa vasta nyt, henkilöt – aikaisemmin lähes suku-puolettomina kuvattuja – alkavat löytää itses-tään ja toisistaan uusia ominaisuuksia. Kerto-mus etenee hyvin Moebiukselle tyypilliseen tapaan unimaisena, korroksellisena ja arvoi-tuksellisena, siksi onkin turha odos koettaa kuvailla juonta: Moebiuksen työt toimivat mie-lestäni parhaiten visuaalisena lyriikkana – ku-vien, sivulaittojen, impressioiden runoutena, jonka analyysi helposti tappaa.

Johanna Sinisalo

Arno – Bocquet

ANTON SIX

Suomennos: Soile Kaukoranta
Tekstaus: Kari Laaksonen
Jalava, 1990

Arno – Jodorowsky
TYNKÄLAPSI

Suomennos: Soile Kaukoranta
Tekstaus: Erkki Kukkonen
Kersa, 1989

Arno on nuori ranskalaispiirtäjä, jonka yksit-läisiä sarjakuvanovelleja on Suomessa jul-kaissut ainakin Tapiiri. Aikaisemmat näkemä-ni Arnon tarinat ovat olleet köykäisehköjä ja niiden piirrostekninen taso ei ole ollut vielä loppuun asti hiottu.

Nyt kaksi eri albumikustantajaa esittelee Arnon yhtä aikaa: Jalava realistis-historialli-sella seikkailulla Anton Six sekä Kersa taru-fantasialla Tynkälapsi.

On oikeastaan hyvin kiinnostavaa, että jul-kaissut teokset ovat juuri nämä: ne ovat eri-nomaisen näkyvästi nk. eri seinillä reväisty (vaikka, jos analysoimaan haluaa lähteä, kummankin työn keskushenkilönä on tavalla tai toisella rampa nuori mies). Eri käsikirjoitta-ja vaikuttaa tietenkin huomattavasti asiaan ja käsitteilykulmiin.

Anton Six -albumin tarinan näyttämönä on vuoden 1946 Puola, Ukrainan raja. Monimut-kaisen juonen aineksia ovat vakoilu ja vasta-vakoilu, rasismi, väkivalta, rakkaus. Kertomus pyrkii sekä valottamaan sodan järkiheittoutta että luomaan näissä loppuilmellyksissä heit-televäisten ihmisten teoille taustaa ja motiive-ja. Tässä onnistutaan vain osittain: leosta on vaikea olla vertaamatta Christinin ja Bilalin poliittis-historiallisiin eepoksiin (Metsästysret-ki, Mustan järjestyksen talangit), ja tässä ver-

tilaussa Arno ja Bocquet kärsivät – työssä moitteettomasta sujuvuudesta huolimatta.

Piirrosjälki on näissä albumeissa noussut aivan uudelle puhtauden ja järkevyyden ta-solle. Lähin vertailukohte lienisä Moebius, varsinkin kun Tynkälapsen tarinakin tuo mie-loen Moebiuksen psykedeelivisiot, Arnon Si-kissä tuli jopa mieleen, että oliko jälki jo tari-nan raadollisuuteen nähden liiankin siistinnät-tä.

Tynkälapsi – ensimmäinen osa nellosai-sesta Alef-Thaun seikkailu -sarjasta – on to-dellakin tarufantasiaa, joka on itse asiassa jonkin verran kesympää kuin mitä rajungro-teski kansi antaa ymmärtää. Jutussa on si-nänsä kaikki normaali Sormusten Herrat / Tumma Kristalli / Willow / Hiidenpata -aike-set: tiedättehän, vihamieliset voimat uhkaavat rauhallisten eläjäin kotia; joku maan pienistä ja hiljaisista saa suuren pelastustehtävän, apunansa vanha viisas velho; nähdään kum-mallisia ja bisarreja asioita ja kuvioon piirtyy myös viehko, pelastettava kimuli. Ja tietenkin hengen voima ja rankka epäitsekkyys ovat hyvän aseina. Mutta näistä emmeistähän sadut ja tarinat on ennenkin tohty, siis mitläp, perinnettä moittimaan. Tynkälapsi on moit-teetta elenövä, visuaalisesti hyvin rikas ja vä-rikäs tarina, joka ei ole todella aivan tyyten vailla sanottavaakaan. Jonkinlaisia Elfquest-vaikutetta voi tarkasti katsellen olla löytävi-nään.

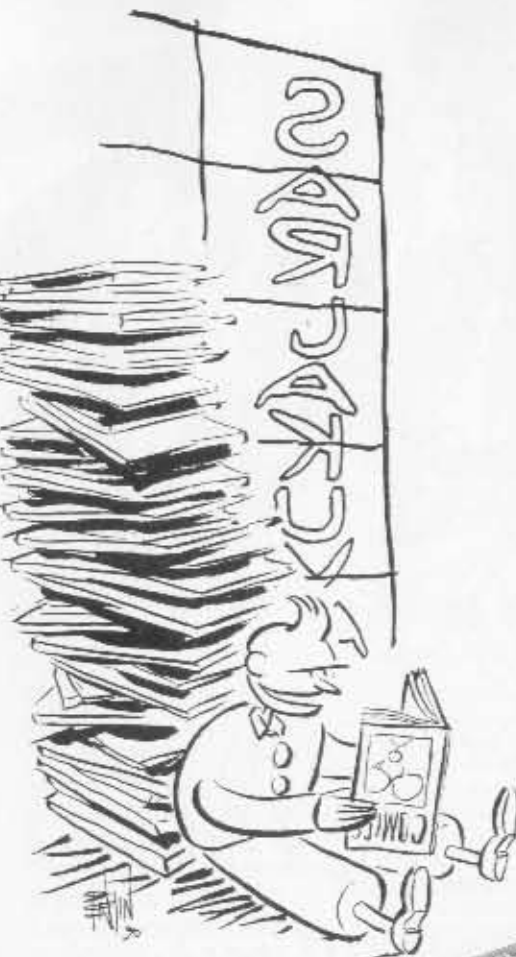
Ainakin tämän Alef-Thaun seikkailujen jat-kumista voi odotella mielellään. Anton Sixissä häiritä hiukan kertomuksen turhan selkeä laskelmoisuus: esimerkiksi loppukohta on imelä klisee, joka potkaisee ainakin toisen ja-lan tarinan alta.

Johanna Sinisalo

Tynkälapsi

Arno & Jodorowsky

Jean-Claude Mézières –
Pierre Christin
**Avaruusagentti
Valerianin seikkailuja
RAJOILLA**

Suom. Marja Luoma
Tekstaus Kari Laaksonen
Jalava 1989

Mézièresin ja Christinin uusimmassa albumissa Rajoilla tuttu avaruusagentti Valerian pistäytyy myös Suomessa. Idea on käsitteellisesti Christinin, joka vieraili Kemissä sarjakuvapäivillä 1987.

"Hän teki melkein samat asiat kuin Valerianin albumissamme. Piirrosteni pohjana käytiin hänen valokuviaan", Mézières kertoo.

Valerian alkoi ilmestyä ensimmäisen kerran 1967 Pilote-lehdessä, jolle molemmat tekijät olivat työskennelleet aikaisemminkin. "Koska keskustelimme Christinin kanssa muutenkin koko ajan ideoista, ehdotin hänelle yhteistyötä. Päätimme tehdä tieteissarjakuvan, koska Pilotessa enempää kuin koko Ranskassa ei juuri sellaisia ollut."

Valerian on Galaxiyn laskuun työskentelevä agentti, joka kiertää maailmankaikkeutta ratkomassa erilaisia konflikteja. Aikanaan ei ole sankarin avaruusalukselle ongelma. Niinpä sarjan toinen päähenkilö, Laureline, löytyikin keskiajalta.

Laureline on ohittanut Valerianin sarjan päähenkilönä. Hän on itsenäinen ja älykäs nainen, kun taas Valerian ratkeaa helposti ryyppäämään tai tankeaa jopa vieraaseen sänkyyn. Moniulotteiset persoonallisuudet ovatkin yksi sarjan valtoista.

Vaikka Valerian onkin melko perinteinen sarjakuva vakiohahmoineen ja vakioominaisuuksineen, ovat sen teemat varsin aikuisia. Siinä humoristiseen seikkailuun yhdistyy sosiaalinen satiiri.

"En ole koskaan ajatellutkaan uuden sarjakuvan aloittamista, vaikka monet kustantajat ovat tarjonneet mahdollisuuksia,"

Mézières toteaa. "Tein tosin muutaman lyhyen jutun Metal Hurlant -lehdelle, kun halusin kokeilla uusia piirrostyylejä, esimerkiksi retussaivauksia."

Uuden sarjakuvan sijaan Mézières hakee vaihtelua elokuvan suunnalta: hän suunnitteli lavasteita ja puvustusta saksalais-neuvostoliittolaiseen tieteiselokuvaan, joka pohjautuu Strugatski-veljesten romaanin Mézières ei ollut projektiin tyytyväinen, mutta kiinnostus ohjaajantyötä kohtaan kasvoi.

"Elokuva veisi minut välillä pois piirustuspöydän ääreltä", 50-vuotias piirtäjä huokaa.

Harri Römpötti

Toimituksen jälkihauomautus Rajoilla-aiheesta:

Kotomaalaisien piirtäjäme "Joonas" Veikko Savolainen ja Tarmo Koliviston vieraillessa Mézièresin studioilla Pariisissa 1987 oli Rajoilla-aiheista tekeillä taiteilijan pöydällä. Joonas kertoo: "Vaikka Mézièresillä oli käytettävissä paljon valokuvia ja kirjoja Suomen lapista oli hän piirtänyt lapinukon neljänhän hatun aivan väärin kuten myös porot olivat vähän kummallisia. Me Tarmoon kanssa sitten piirrettiin Mézièresille ne oikeat näköiksi."

**SIKAPOSTI 0/1989
MYRKKY 1/1989**

Pieruuhumoriin ystäville on onnenpäivät odossa: maamme on saanut kaksi uutta alan lehteä. Molemmat uudet julkaisut sijoittuvat näistä MADin ja Puhkasan väli-maastoon.

Turun painotuotteen julkaisema Sikaposti ei ole puhdas sarjakuvalehti, ja kiilaa-kin hömpäärtikkeleinen Puhkasan kyl-keen. Vaikkei Puhkis enää aikoihin ole-kaan tavoittanut entistä rentoa hulinaansa, on Sikapostilla kuitenkin vielä välimatkaa taittavana. Tekstipuoli pistää tässä nolli-numerossa haukottelemaan.

Sarjakuvapuolella Sikaposti on hotkaisut ihan kelpo annoksen Hagelborgiä, Vis-karia, Nallea, Kari Pälliä ja jotain muutakin. Lehdessä ajatellaan piirtäjätkin voisi-vat ottaa reippaasti nurjempia aihepiirejä työstettäväkseen. Lehti lupaillee tulla mah-dollisuuksien mukaan jopa kuudesti vuo-dessa. Saas nähdä, mihin suunta muuttuu.

Semicin Myrkyäkin olisi luvassa kuu-

desti vuodessa. Ykkösnumeron materiaali on norjalaista MAD-henkistä pömpöttelyä, pelkkää sarjakuvaa. Jotkut sarjoista jopa hyvin toteutettuja, esim. Palle Runqvist sekä Batminus ja Robby. Se on sitten eri asia, kuka jaksaa vielä innostua kymmenistä Batman-parodioista.

Monet Myrkyin ideat ovat tuttuja muista yhteyksistä, vaikkapa englantilaisesta kakahuumorin VIZ-kukkasesta ja MADista. VIZ-lehden sankareista ainakin "Buster Gonad and his unfeasibly large testicles" on antanut ideansa Myrkyin Patty Poop-sarjakuvulle.

Norjassa Myrky-sarjakuvat ovat nousseet yleisön suosikeiksi ohi vanhan MADin. Onkohan Suomessa WC-huumorille vastaavaa sosiaalista tilausta? Sekä Sikaposti että Myrky kuitenkin tarjoaisivat julkaisukanavan suomalaisten sarjakuvapiirtäjien rämäpäisimmille tuotteille. Vaikea arvioida, pystyvätkö meidän omanarvontuntoiset taiteilijamme suhtautumaan työhönsä näin kieli poskella.

Harto Hänninen

Benoit Peeters

TINTIN JUHLAKIRJA

Suom. Heikki ja Soile Kaukoranta
Otava 1989
121 mk

Tintin juhlakirjan lisäksi 1980-luvulla julkaistiin suomeksi kaksi tekstiteosta sarjakuvista: Kemissä kaupungin Puhkupuoli-ko-koelmat. Lisäksi vuonna 1982 ilmestyi myös Heikki Kaukorannan ja Jukka Kemp-pisen Sarjakuvat-kirjan viimeisin painos.

Olisi ilman muuta itsensä toistamista lu-etuella mitä kaikkea Ruotsissa on samana aikana julkaistu, muista maista puhumatta-kaan. Parempi naputtaa toinen itsestään-selvyys: se, että ensimmäinen suomenkie-linen kirja pitkään aikaan on juuri Tintistä, osoittaa tyyliä.

Benoit Peeters on kirjoittanut Tintistä ja Hergestä useita kirjoja. Peetersin omien tietojen ohella Tintin juhlakirjan tärkeä lähde on Numa Sadoulin Entretiens avec Her-

ge, klassikon maineen saavuttanut umpi-perusteilinen Herge-haastattelu vuodelta 1975.

Tintin juhlakirja on täynnä pikku detaljeja. Jos Tinttiin on sattunut syntymään oma-kohtainen positiivinen suhde, Peetersin kir-jan hupaisat esimerkit vahvistavat mainios-tilasenteita.

Kirjaa ei ole syytä moittaa kiinnostavuudesta, mutta jonkin verran särmättömyydestä. Peetersillä on melko selkeä näkö-mys Hergen tuotannosta, mutta hän ei päästä sitä esiin kuin rivien välistä.

Koska kirja on Tintin juhlakirja, siinä käy-dään läpi Tintin albumit. Ja tasa-puolinen kronologia jättää Hergen kehitys-kaudet toissijaisiksi. Siirtyminen Hergen kautta Tintteihin olisi ollut kiinnostavampaa kuin toteutunut katsanto Tinteistä Hergeseen.

Peetersin näkömyksen mukaan Tintit heijastivat aikaansa. Tälle on kiistattomat perustelunsa, mutta turha kainostelu on tarpeetonta. Muun muassa Hergen oman-

kin elämän kriisin tiedetään vaikuttaneen Tintteihin, mikä kirjassa sivuutetaan epä-määräisesti hymistellen. Satusedän inhi-milliset piirteet jäävät hämäräksi.

Kirjan lopputulos on ratkaisematon: Peeters ei oikein ole ollut varma mitä painottaa ja kustantaja ei oikein ole rohennut julkais-ta aikuisempaa tekstiä. Vaikea sanoa, oli-siko sellaiselle markkinoita. Nuorille lukijoi-le suunnattu teksti on varmasti turvallisem-pi valinta.

Kokonaisuudessa odella mainittu pitää kuitenkin tulkita vain kärpäsen surinaksi; Tintin juhlakirja lienee epätydyttävä vain täydelliselle Tinttifanaatikoille, jota tuskin muu kuin itse Tintti tyydyttääkään. Mutta oikeasti ikävä yksityiskohta sen sijaan on kirjan kaoottinen ulkoasuun suunnittelu. Kau-nis kansa on aivan muuta kuin sisäisivujen taittoratkaisu, kirjaintyyppien ja värien so-kamelskasta kummallisiin kuvitusvalintoi-hin.

Petri Kempinen

Harri Römpötti

Pumpsis 15
Hans markkinaarossa
Kadonneet pojat 18
Kärki 3/89
Ruuvari 3
Tähtivaeltaja 4/89
Trippi-spesiaalit 1-2
Suuri Kurpitsa 27

Kotimaisia sarjakuvia kulkeutuu kouraan jokseenkin satunnaisesti, vaikka kuinka yrityksiä pysytellä tarkkana.

Harto Pasosen toimittama vetreä veteraanilehti Pumpsis on ehättänyt jo viidenteentoista numeroonsa. Numeron antia sieltä tulumasta päästä edustavat Rauli Nordbergin Arkiahot sekä vanha veijari Apina Kapina.

Lauri Toivio liikkuu piirtäjänä Kärjestä tutun Jussi Mustosen kanssa samoissa vesissä: VZ-sarjakuvasta riittäisi vauhtiviivoja useamman omakustanteen tarpeisiin.

Muutaman kerran Pumpsiksissa esiintynyt Klaus Haapaniemi on erinomainen piirtäjä, joka ansaitsi nipun kunnollisia käsikirjoituksia päästäkseen loistamaan. Tähän kaveriin Pumpsiksen kannattaa satsata – tarinaa jonnekin ja Haapaniemelle piirrettäväksi!

Reima Mäkisen uusin omakustanne Hans markkinaarossa sisältää Libero-lehdelle tehtyjä lyhyehköjä sarjakuvia. Niiden pääosassa on peruspöyhöttynyt ja tynpeä Hans vaimoineen.

Mäkisen sarjakuvat ovat graafisesti ja rytmisesti tehokkaita laatutyötä, mutta tämän vihkosen käsikirjoitukset ovat melkoisen vaatimattomia. Syy on siinä, että Hans on (tekijän sanoin ilmaistuna) "impulsiivinen pösilö", jonka elämäнкааri ei tarjoa paljoakaan terävien kärjistysten aiheita.

Käsikirjoituspöytä käy sitä ilmeisemmäksi, mitä pidemmälle lehtinippua lueskelee. J. Styrmanin kahdeksastoista Kadonneet pojat -lehti tyytyy röyhkeästi lainailemaan vanhojakin käsikirjoituksia.

Kadonneet pojat on hyvin voimakkaasti kuvalliselle kerronnalle rakentuva kokonaisuus, joka huokuu luopumisen ja lapsuudenkaipuun motiveja. Vaikka huumoripuoli jääkin niukaksi, ei lehteä voi sanoa ahdistavaksi, sillä käsittelyssä on sadun ja myyttien hohtoa.

Kärki on numero numerolla petranut otetaan; edelleen rasitteena on sisäpiirivitsiä muistuttava sisällysluettelo sekä hieman häätäisenoloinen yleisilme. Mutta sisällön puolelta kasvukivet alkanavat olla takana.

Tuttua tavaraa tässä numerossa ovat Wallu, Nuorimo, Viskari sekä Jouko Pukkiän mainiot Lampaat, joita on ilmestynyt myös omakustanteena. Kärjen nuorista piirtäjistä mm. Hege (Ari Heikkonen) on graafisesti löytämässä oman linjansa; hänestä varmasti vielä kuullaan.

Jussi Mustosen Purtsi ja Purho muistuttaa perusidealtaan kovasti Niilo Pielistä – ettei tyyliissäkään olisi jotain samaa. Kuten Pumpsiksen Toiviolla, myös Mustosella on ikävä tendenssi hukuttaa vihoviimeinenkin rytmitys, joka suuntaan horottavilla vauhtiviivoilla ja huutomerkkeillä.

Tämän numeron miellyttävien yllätys on Jani Hyvärin Harmagedon, jossa yhdelle sivulle on saatu näyttävä ja harmoninen kokonaisuus – käsikirjoituskun on mukavan konstailematon ja hymyilyttävä.

Jos Kärki lukenut otetaan, niin samoin tekee myös seurajulkaisujen kuopus Ruuvari. Uuden Ruuvarin kaikki sarjat ovat graafisesti selkeitä ja onnistuneita, vaikkeivät kovinkaan omaperäisiä.

Jaana Suorsan Kaija, Mika Svenskin Koskenjorma ja Ilpo Koskelan Kapteeni maha

ovat kaikki teknisesti valmiita ja hauskaa lueskeltavaa, mutta lehden hilpein ja sydäntä lämmittävin on Hannu Korhosen underground-uutinen Kesä on erotiikan aikaa -novelli. Toivottavasti Korhosen rääviltömyyksiä nähdään jatkossakin.

Kärjestä jän kaipaamaan Hanna-Kaisa Ahosen rentoa irrottelua; Ruuvarissa puolestaan näkisin mielelläni vielä usein yksösnumerossa hätkähdyttäneen moni-ilmeisen Pekka Piessan tuotantoa. Toivottavasti he eivät ole luopuneet sarjakuvaharrastuksestaan.

Monesti sarjakuvan alalla kunnostautunut Tähtivaeltaja antaa uusimmassa numerossaan vain kaksi herkkupalaa; Mannisen lystikkään Avaruusnallen ja Hillusen mutantti-heisen kauhupätkän, joka on mielestäni erittäin onnistunut. Samat herrat saivat äänensä kuuluviin myös viime vuoden Finncor-tilaisuuden Tissejä vai taidetta -paneelissa, joka on nyt toimitettu Tähtivaeltajan sivuille. Paneelikeskustelussa myös Sami Toivonen, Kivi

Larmola ja Markku Uusitalo turisevat aiheesta "Seksi sarjakuvissa".

Trippi-spesiaalit ovat nimellään Puukko & Aro sekä Pyly. Molempien lehdikäisten tekijäkaltras kätkeytyy epätoivoisen nimimerkkiväidäköön taakse. Aivan suotta, sillä rehdimman ja rönskimman wc-huumorin edustajana luokan Pyly on mallikkaan haiseva; Puukko ja Aro puolestaan pistää westernejä halvalla ihan siedettävästi.

27. Suuri Kurpitsa on mitä on: maan paras sarjakuvalehti kanteensa kanteen (ja varsinkin kannet!). Tässä numerossa kyytiä ryydittävät mm. John Bagnal, Tomi Riionheimo, Ilpo Koskela ja Peter Bagge. Ihastuttavan yllättävinä lisämausteina ovat Ryttöhongan Rusina-stripit, pari pientä Johanna "Röj" Rojolan sarjaa, sekä yllätys-yllätys: ihan oikea sarjakuva Kati Kovácsilta, jonka sivellimestä ne jumalaiset kannetkin ovat lähtöisin. Se, jolle ei vielä Suurta Kurpitsaa tule, hävetköön!

Harto Hänninen

P.A. Manninen
IGOR MOTOR
VILLISSÄ LÄNNESSÄ

Selänojen Sarjakuvaseura 1989

Tiedemilisi Igor Motor on kotimaisen sarjakuvan ystäville tuttu neljästä viisitistään

Kannuksen sivuille. Ensimmäisessä albuminmittaisessa seikkailussaan Motor melastaa intiaanien valloittamassa Pohjois-Amerikassa, 2000-luvun ensimmäisellä vuosisadalla.

Albumin osipuheessa Igor Motorin isä, P.A. Manninen, kertoo Igorin olevan oikeastaan "sarjakuvamuoloinen kärpäspaperi". Ja onhan Igor toki itseensä vaikutteita imenytkin. Vaikutteiden summasta on tullut kuitenkin kiehtova keitos, jonka itsetietoinen ja parodiaan kallistuva pintarakonne saa hymyn kohoamaan kriittisimmillekin kasvoille.

Igor Motorilla on katkaisemattomia napanuoria suuntaan jos toiseenkin. Kyseessä voisi melkein yhtä hyvin olla Dirty Igor, Igor Bond, Maxwell Motor tai Sledge Motor-Hammer. Näiden hullunkuristen ristisiitosten lisäksi tiedemilisisä on aimo annos jynköä asiallisuutta, jota jäykähkö piirros-tyyli vielä korostaa. Lopultakin: Igor Motor on oma itsensä, onemman kuin osiensa summa.

Villiin Länteen Igor päätyy koettaessaan pelastaa reservaattiin suljetun tiedemies Edgar Bangin. Pelastusoperaatio saa lopulta traagisen lopun, kun Bang kietäytyy antautumasta intiaaneille sangon tultujen repliikkien saattelmana.

Igor Motorin kimpussa Manninen on parhaimmillaan. Kuvissa on ilmavuutta, käsikirjoitus tarjoaa mahdollisuuksia kärjistämiseen ja liioitteluun, ja valittu tyyli sopii Mannisen piirrosjälkeen. Myös rytmisesti albumi on yksi Mannisen onnistuneimmista kokonaisuuksista.

Jotain Igor Motorsista kuitenkin vielä puuttuu; jotain, mikä antaisi tälle karismaattiselle sankarille vielä rankemman kirkkupohjan. Tehoa voisi löytyä enlistä rohkeammista sitaateista, joita Manninen nytkin viljelee hyvin tietoisena niiden suggestiivisesta voimasta. Koko massaviitteen kirjo tyrkyytään itseään Igorin tueksi – sitä sopisi hyödyntää vielä häikäilemättömämmin. Igorilla on tulevaisuus edessään.

Harto Hänninen